

ли е това четене? „Пролет“ от 1933 г. („Пролет моя...“) предзадава контекста на идеологизираното четене; тук то е напълно коректно. Припомням стиха „Бурна страшна, огнено метежна“, както и финалния куплет: „Пролет моя, моя бяла пролет.../ нека видя първия ти полет,/ дал живот на мъртвите площи,/ нека видя само твойто слънце/ и умра на твоите барикади!“

И макар тази огнена експресивност да влиза в контраст с интонациите и образите от повечето други пролетни фрагменти, всъщност и в тях почти винаги стоят метафори на социално-революционното. И все пак общата интимна атмосфера на пролетните стихотворения ги прави желан обект за български композитори, написали силни песни по текстовете.

II.

Фабриката на двамата поети. Следите от Вапцаров и Биньо Иванов

Търся във втория том на излязлата през 1988 г. илюстрирана филмография „Български игрални филми“ (ДИ „Д-р Петър Берон“) анотацията на „Песен за човека“, филм от 1954 г. Чета на стр. 58-59:

„На фона на политическия живот в България в навечерието на Втората световна война се разкриват моменти от живота и революционното дело на поета Никола Йонков Вапцаров.

В Морското училище във Варна Вапцаров рецитира първите си стихове пред своите приятели. Те са единодушни – Вапцаров ще стане голям поет като Ботев.

Всички курсанти са развълнувани от процеса в Лайпциг срещу подпалвачите на Райхстага, в който несправедливо е обвинен и Георги Димитров. Вапцаров постъпва като огняр в книжната фабрика в село Кочериново. Уволнен е заради революционните си възгледи. През 1939 г. в София, където се премества да живее със семейството си, печели конкурса на Съюза на писателите със стихотворението „Романтика“. Отказва работата като редактор в официозния вестник „Заря“. Сполетява го и лично нещастие – умира единственият му син. За нелегална дейност Вапцаров е интерниран. Стихосбирката му „Моторни песни“ се разпространява нелегално. България влиза във Войната. Поетът участва в нелегална група. Подготвя изпращане на партизани в Балкана, но е арестуван. В затвора научава, че е създаден Отечествен фронт и комунистите ще хвърлят всички сили за изпълнение на програмата му.“

Гледали сме този филм в нашето детство като задължително зрелище. Днес споменът за него е твърде смътен. Стои някъде усещането за изпита-